

Persbericht

Rijksuniversiteit Groningen / 21 december 2020

Gemeenten ontvangen jaarlijks €39 miljard via 107 rijksuitkeringen Bloemendaal krijgt €1.014 per inwoner, Vlissingen €3.998

Gemiddeld ontvangen gemeenten per inwoner €2.162 van de rijksoverheid om hun taken uit te voeren. Maar de ene gemeente krijgt veel meer dan de andere. Vlissingen ontvangt per inwoner het meest: €3.998. Ook Heerlen en Rotterdam worden goed bedeed. Daartegenover staan Bloemendaal, Midden-Delfland en Blaricum, die respectievelijk €1.014, €1.104 en €1.112 per inwoner ontvangen. Dit blijkt uit de nieuwe Atlas van de rijksuitkeringen die vandaag door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) is gepubliceerd.

De zwakke sociale structuur en de centrumfunctie van Vlissingen, Heerlen en Rotterdam zorgen voor hogere kosten. Ook zijn de huizen er weinig waard, zodat de onroerendezaakbelasting minder opbrengt. Vandaar het hoge uitkeringsbedrag. Grotere gemeenten en gemeenten in het noorden krijgen naar verhouding veel geld van het Rijk (zie kaart onderaan). Van welvarende gemeenten als Bloemendaal, Midden-Delfland en Blaricum verwacht het Rijk dat zij weinig kosten hebben en dat zij zelf meer geld kunnen binnenhalen via de lokale belasting.

Overzicht op internet

Als burger kom je er moeilijk achter hoeveel geld je gemeente van de rijksoverheid ontvangt. Op coelo.nl is dit overzichtelijk in kaart gebracht.

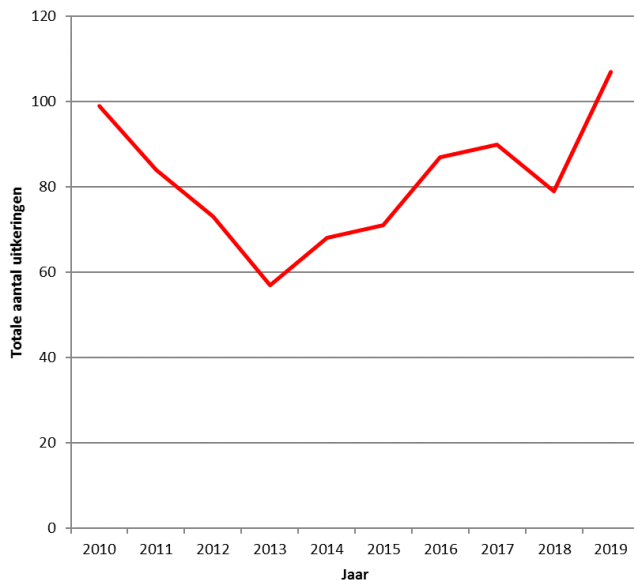
Tientallen uitkeringen

Gemiddeld dekken gemeenten maar 17 procent van hun uitgaven uit lokale heffingen. Het Rijk is met ruim 60 procent de belangrijkste financier. Gemeenten ontvangen €39 miljard via 107 verschillende rijksuitkeringen. Ruim €8 miljard komt binnen via 29 specifieke uitkeringen (geormerkt voor bepaalde uitgaven) en €31 miljard via het gemeentefonds (in principe vrij besteedbaar). De algemene uitkering is met €25 miljard de grootste gemeentefondsuitkering.

Aantal uitkeringen groeit

Naast de algemene uitkering worden via het gemeentefonds nog 77 kleinere uitkeringen verstrekt, soms maar aan één enkele gemeente. Jarenlang is het totaal aan verschillende

uitkeringen gedaald, van vele honderden tot 57 in 2013. Dat betekende niet dat gemeenten minder geld ontvingen, maar dat ze dit geld kregen via minder verschillende potjes. Dat was overzichtelijker en leverde minder rompslomp op. Opmerkelijk genoeg groeit het aantal uitkeringen sindsdien weer en is inmiddels bijna verdubbeld, tot 107 in 2019 (zie figuur). Vooral het aantal decentralisatie-uitkeringen en het aantal specifieke uitkeringen nemen toe. Dit terwijl de rijksoverheid (nog steeds) streeft naar meer eenvoud en transparantie.

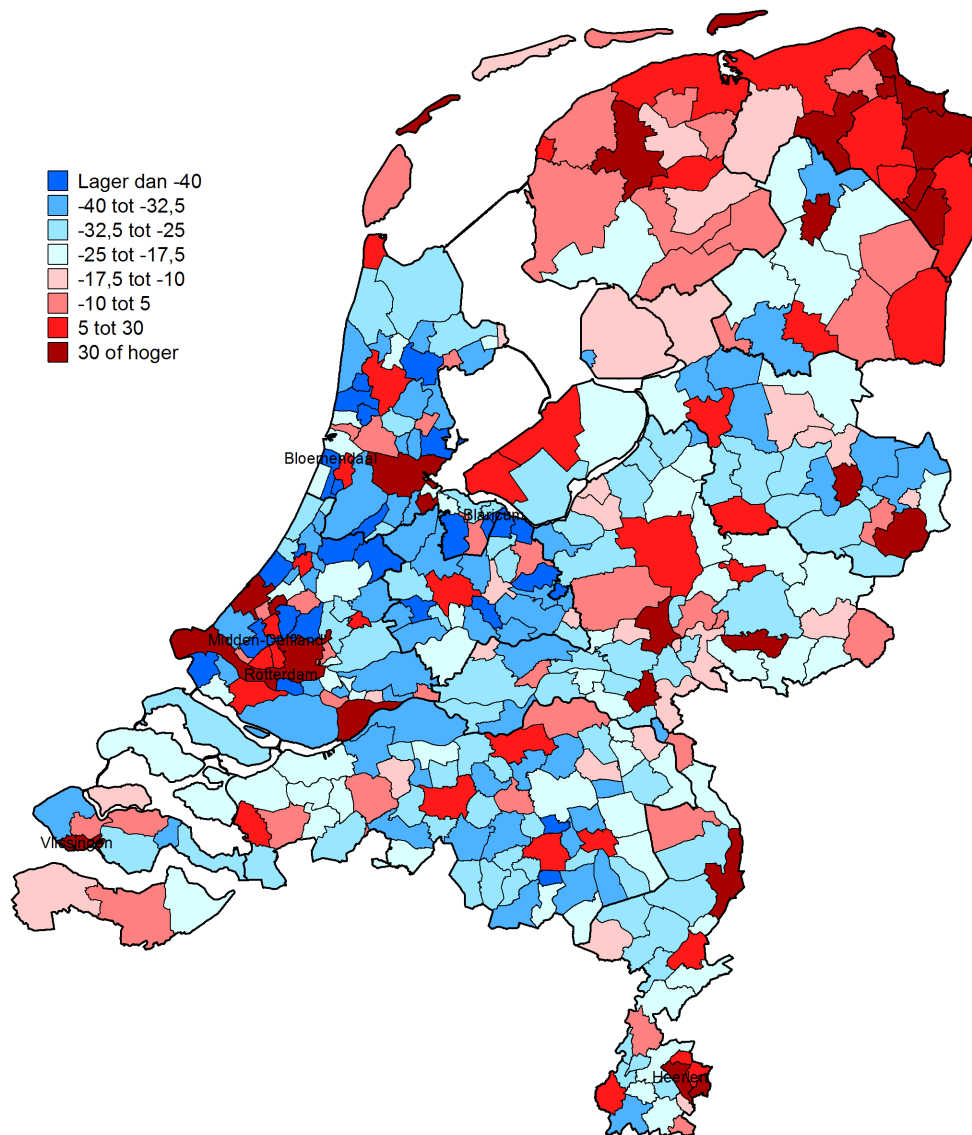
Noot voor de pers

Meer informatie: Linda Toolsema, tel. 050 3634535, e-mail coelo@rug.nl.

Voor bedragen per gemeente zie www.coelo.nl. Daar is ook de publicatie te downloaden.

Publicatie: L.A. Toolsema en M.A. Allers, *Atlas rijksuitkeringen aan gemeenten 2019*. COELO, Groningen, 2020.

Totaal aan rijksuitkeringen per inwoner, 2019, uitgedrukt als procentuele afwijking van het landelijke gemiddelde

Leesvoorbeeld: Rotterdam en Vlissingen ontvangen van het Rijk per inwoner meer dan 30 procent meer dan het landelijke gemiddelde.

Bedragen per gemeente staan op coelo.nl